Romawa

[1] Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya
zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar
Allah. [2] Wannan itace bisharar da ya alka-
warta tuntuni ta wurin annabawansa ta wurin
tsarkakakkun littattafan sa. [3] Game da Dansa
ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zancen jiki.
[4] Ta wurin tashinsa daga mattatu aka aiyana
shi ya zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na
tsarkakewa. Yesu Almasihu Ubangijimu. [5] Ta
wurinsa muka karbi alheri da manzanci sabo
da biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai,
domin darajar sunansa. [6] cikin wadannan
al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku zama na
Yesu Almasihu. [7] Wannan wasika ga dukkanku
ne da kuke cikin Roma, kaunatattu na Allah,
kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri
ya kasance tare daku, da salama daga Allah
Ubanmu, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu.
[8] Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya
ta wurin Yesu Almasihu domin ku duka, domin
kuwa ana labarta bangaskiyarku ko ina a cikin
dukkan duniya. [9] Domin kuwa Allah shi ne
shaida ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna
a cikin bisharar Dansa, yadda a koyaushe na
ke ambaton ku. [10] A kullum ina roko cikin
addu'o'ina domin ta kowanne hali in yi nasarar
zuwa gare ku da izinin Allah. [11] Gama ina
marmarin ganin ku, domin in baku wata baiwa
ta ruhaniya, domin in karfafa ku. [12] Wato ina
dokin in sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta

wurin bangaskiyar junanmu, wato tawa da taku.
13 Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa, sau da
yawa nake yin niyyar zuwa wurinku, amma har
yanzu hakan din bata samu ba. Na so yin hakan
din ne don in sami 'ya'ya na ruhu a cikinku
kamar dai yadda ya ke a sauran Al'ummai.
14 Ina dauke da nawayar Hellinawa da ta sauran
jama'a, masu hikima da marasa hikima. 15 Don
a shirye na ke in sanar da bishara a gare ku, ku
da kuke cikin Roma. 16 Don kuwa ni ba na jin
kunyar yin bishara, don ita ce ikon Allah don
samun ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko
dai Yahudawa kana kuma Hellinawa, 17 Domin a
cikin ta adalcin Allah ya bayyana daga bangaskiy
zuwa bangaskiya, kamar yadda yake a rubuce,
“Mai adalci zai rayu ne tawurin bangaskiya.”
18 Domin fushin Allah ya bayyana ne daga
sama gaba da rashin ibada da rashin adalci
na yan'adam, wadanda suke danne gaskiya ta
wurin rashin adalcin su. 19 Dalili kuwa abinda
yakamata a sani game da Allah a bayyane ya ke a
gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana masu shi
a zahiri. 20 Domin al'amuransa da ba'a iya gani a
bayyane suke tun halittar duniya. A na iya gane
su ta wurin halitatattun abubuwa. Wadannan
al'amura kuwa sune madawwamin ikonsa da
Allahntakarsa. Sakamakon haka, wadannan
mutane ba su da hujja. 21 Dalili kuwa, koda
suna jin sun san Allah, amma basu darajanta
shi a matsayin Allah ba, ko kuma su nuna masa
godiya. Maimakon haka, suka zama wawaye a
cikin tunaninsu, zukatansu marasa tunani sun
duhunta. 22 Suna daukar kansu akan masu

hikima ne su, amma sai ga su sun zama wawaye.
23 Sun musanya daukakar Allah madawwami
da ta kamannin abubuwan da basa dawwama,
kamar mutum, da tsuntsaye, da dabbobi masu
kafafu hurhudu, da masu jan ciki. 24 Saboda
haka Allah ya bashe su ga sha'awoyin kazan-
tar zukatansu, su wulakantar da jukunansu a
junansu. 25 Sune suka musanya gaskiyar Al-
lah da karya, Kuma suke sujada da bauta ga
halittaccen abu, maimakon Mahaliccin, Wanda
yake abin yabo har abada. Amin. 26 Saboda
haka Allah ya bashe su, ga sha'awowin su na
lalata da wulakanci, har matansu suka canza
ka'idar jima'i da aka saba zuwa madigo mace da
mace. 27 Mazajensu ma suka sauya ka'idar jima'i
tsakanin mace da miji zuwa namiji da namiji
suna yin aikin lalata. Maza su na kwana da
maza suna aikata aikin ban kyama, suna kuwa
girbe sakamakon aiknsu na ban kyama. 28 Tunda
shike ba su amince da Allah a cikkin al'amuransu
ba, Allah ya bashe su ga bataccen hankalinsu, su
aikata wadannan munanan abubuwa. 29 Suna
cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi,
keta, kuma cike da kishi, kisan kai, tarzoma,
makirci, da kuma munanan manufafofi. 30 Masu
gulma da kage, makiyan Allah. Masu tada
zaune tsaye, masu taurin kai, da ruba, masu
kaga kowadanne miyagun abubuwa, kuma masu
kin yin biyayya ga iyayensu. 31 Masu duhun
zuciya; masu cin amana, marasa soyayya, da
kuma rashin tausayi. 32 Suna sane da tsarin
Allah cewa masu yin irin wadannan al'amura
sun cancanci hukuncin mutuwa. Ba kuwa yin

wadannan abubuwan ka dai suke yi ba, harma
goyon bayan masu yinsu suke yi.

2

1 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum,
kai mai shara'antawa, domin kuwa abinda kake
shara'antawa akan wasu kana kada kanka da
kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana
aikata wadannan abubuwa. 2 Amma mun san
cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda zata
fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa.
3 Amma ka lura da wannan, ya kai mutum,
mai shara'anta masu aikata wadannan ababuwa.
Duk da shike kaima kana aikatawa. Kana jin
zaka kubucewa hukuncin Allah? 4 Ko kana raina
falalar alheransa da yake yi ta wajen jinkirin
hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa alher-
ansa musanman domin su kai ka ga tuba bane?
5 Amma saboda taurin kanka da zuciyarka marar
tuba, kana tanadarwa kanka fushi, a ranar fushi,
wato ranar bayyanuwar shari'ar adalci ta Allah.
6 Zai baiwa kowanne mutum daidai sakamakon
ayyukansa: 7 Ga wadanda kuma suka nace da yin
ayyukan alheri ba fasawa, sun samarwa kansu,
yabo da daraja, da rai na har'abada. 8 Amma ga
masu son kai, wadanda suka ki yin biyayya ga
gaskiya, suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi
da hasala mai zafi zai afko masu. 9 Allah kuma
zai sauko da bala'i da bakin ciki ga dukkan
rayukan da suka aikata mugunta, ga Yahudawa
da fari, sannan kuma Hellinawa. 10 Amma
yabo daraja da salama zasu kasance ga dukkan
wadanda suka aikata ayukan alheri, ga Yahu-
dawa da fari sannan Hellanawa. 11 Domin kuwa

Allah ba mai tara bane. 12 Ga wadanda suka yi
zunubi batare da shari'aba, zasu hallaka ba tare
da shari'a ba, ga wadanda suka yi zunubi cikin
shari'a kuma za'a hukunta su bisa ga shari'a.
13 Domin kuwa ba masu jin shari'ar ne masu
adalci agaban Allah ba, amma masu aikatawa
ne zasu samu barata. 14 Gama al'umai da basu
san shari'a ba, bisa ga dabi'a sun yi abinda ke
na shari'a, sun kuma zame wa kansu shari'a,
koda shike basu da shari'ar. 15 Dalilin haka kuwa
sun nuna cewa ayukan da shari'a take bukata na
nan a rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na
yi masu shaida, tunanainsu kuma, ko dai yana
kashe su, ko kuma yana karesu. 16 hakanan
kuma ga Allah. Wannan zai faru ranar da Allah
zai shara'anta asiran boye na dukkan mutane,
bisa ga bishara ta cikin Yesu Almasihu. 17 Da
shike kana kiran kanka Bayahude, kana zaune
akan shari'a, kana alfahari cikin Allah, 18 ka
san nufinsa, ka kuma san abubuwan da suka
bambanta da hakan, ka kuma sami koyarwa
cikin shari'ar. 19 Da shike kana da gabagadi
akan cewa kai jagora ne ga makafi, haske ga
wadanda suke cikin duhu, 20 mai horo ga marasa
hikima, mai koyar da jarirai, kuma a cikin
shari'ar kana da abin da ya shafi sani da kuma
gaskiya. 21 ku da kuke koyar da wadansu, ba
ku koyar da kanku? ku da kuke wa'azi kada
ayi sata, ba ku yin sata? 22 Ku da ke wa'azi
kada ayi zina, ba ku yin zina? ku da ke hana
bautar gumaka, ba ku yin sata a haikali? 23 ku
masu murna da tinkaho cikin shari'ar, ba kwa
wulakanta Allah cikin kurakuranku na rashin

bin shari'a? 24 ''Domin kuwa an wulakanta
sunan Allah cikin Al'umai sabili da ku,'' kamar
yadda aka riga aka rubuta. 25 Lallai kuwa kaciya
tana da riba a gare ku, idan kuka kiyaye doka,
amma idan ku marasa bin doka ne kaciyarku ta
zama rashin kaciya. 26 domin kuwa idan mutum
marar kaciya zai kiyaye dukkan bukatun doka,
baza'a iya daukan rashin kaciyarsa a matsayin
mai kaciya ba? 27 Sannan idan mutum marar
kaciya ta jini zai kiyaye dukkan dokoki, ba zai iya
shara'anta ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka
kuma ya kasance ne domin kuna da shari'a a
rubuce da kuma kaciya amma ba kwa bin doka!
28 Domin shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba
kuwa mai kaciyar da aka tsaga fata ba. 29 Amma
Bayahude ne ta ciki, sanna kuma mai kaciyar
zuciya da kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna
mutumin yabonsa ba daga wurin mutane yake
zuwa ba, amma daga Allah.

3

1 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma
ina ribar kaciya? 2 Akwai muhimmancinsu ta
kowacce hanya. Tun farko dai, yahudawa ne
aka dankawa wahayi daga Allah. 3 Idan wasu
yahudawa basu bada gaskiya ba fa? Rashin ban-
gaskiyarsu zai hana amincin Allah aiki? 4 Bazai
taba zama haka ba. Maimakon haka, bari Allah
ya zama mai gaskiya, ko da kowanne mutum
makaryaci ne. Kamar yadda aka rubuta, “Domin
a nuna kai mai adalci cikin maganganunka,
kuma kayi nasara a lokacin da aka kawo ka
gaban shari'a.” 5 Amma idan rashin adalcinmu

ya nuna adalcin Allah, to me zamu ce? Allah
ba marar adalci ba ne, wanda ke aiwatar da
fushinsa, ko kuwa? Ina magana bisa ga tunanin
mutuntaka. 6 Bazai taba zama haka ba. Domin
idan haka ne ta yaya Allah zai shar'anta duniya?
7 Amma idan gaskiyar Allah ta wurin karyata ta
habaka yabonsa, To me yasa ake shar'anta ni
a matsayin mai zunubi? 8 To me zai hana ace
kamar yadda ake fadin zancen karya a kanmu,
wasu kuma sun dauka cewa mun fadi hakan,
“Bari muyi mugunta, domin nagarta tazo?”
Hukuncin su halal ne. 9 To me kenan? Zamu
ba kanmu hujja ne? ko kadan. Domin mun riga
munyi zargin yahudawa da hellinawa, da cewar
dukkansu, suna karkashin zunubi. 10 Kamar
yadda aka rubuta, babu wani mai adalci, babu
ko daya. 11 Babu wani mai fahimta. Babu wani
mai neman Allah. 12 Dukansu sun kauce hanya,
dukansu gaba daya sun zama marasa amfani.
Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda
daya. 13 Makogwaronsu a bude yake kamar
kabari. Harsunansu na dauke da cuta. Dafin
macizai na karkashin lebunansu. 14 Bakunansu
cike suke da la'ana da daci. 15 Sawayensu na
saurin zuwa zubar da jini. 16 Tafarkinsu wahala
ce da lalacewa. 17 Wadannan mutane basu
san hanyar salama ba. 18 Babu tsoron Allah
a idanunsu.” 19 To mun san dai duk abin da
shari'a tace, shari'a na magana ne da wadanda
ke karkashinta, domin a rufe kowanne baki,
domin dukan duniya ta bada amsa a gaban Allah.
20 Domin a gabansa babu wanda zai barata ta
wurin ayukan shari'a. Domin ta wurin shari'a
ne sanin zunubi yazo. 21 Amma yanzu ba tare

da shari'a ba an bayyana sanin adalcin Allah,
wanda shari'a da annabawa suke shaidawa.
22 Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin
Yesu Almasihu ga dukkan wadanda ke bada
gaskiya. Domin babu bambanci: 23 Domin duk
sun yi zunubi sun kuma kasa kaiwa ga darajar
Allah, 24 Da alherinsa an baratar da mu ta wurin
fansar dake cikin Yesu Almasihu. 25 Amma Allah
ya bayar da Yesu Almasihu wanda yake hadayar
fansa ta wurin bangaskiya cikin jininsa. Ya mika
Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo
da kuma ketarewar zunubanmu na baya 26 cikin
hakurinsa. Duk wannan ya faru ne domin a
bayyana adalcinsa cikin wannan zamani, domin
ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma ya
nuna shine mai baratar da kowa saboda ban-
gaskiya cikin Yesu. 27 To ina fahariya? An fitar da
ita. A kan wane dalilin? Don ayyuka? A'a, amma
ta dalilin bangaskiya. 28 Domin wannan muka
kammala cewar ana baratar da mutum ta wurin
bangaskiya ba tare da ayyukan shari'a ba. 29 Ko
kuwa Allah Allahn yahudawa ne kadai? Shi ba
Allahn al'ummai bane? I, na al'ummai ne kuma.
30 Idan dai lallai Allah daya ne, zai baratar da
mai kaciya ta wurin bangaskiya, da marar kaciya
kuma ta wurin bangaskiya. 31 Mun kawar da
shari'a kenan ta wurin bangaskiya? ba zai taba
kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta
shari'a kenan.

4

1 Me kenan zamu ce game da Ibrahim,
kakanmu a jiki, me ya samu? 2 Domin idan
Ibrahim ya sami kubutarwa ta wurin ayuka, ai

da ya sami dalilin fahariya, amma ba a gaban
Allah ba. 3 Kuma fa me nassi ke fadi? “Ibrahim
ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci
gare shi.” 4 Yanzu fa shi dake yin ayyuka, ladansa
ba a lisafta shi alheri ba ne, amma abun da
ke nasa. 5 Amma kuma shi da bai da ayyuka
kuma maimakon haka ya gaskanta ga wanda
ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa an
lisafta ta a misalin adalci. 6 Dauda ya yi furcin
albarka bisa mutumin da Allah ya lisafta mai
adalci da rashin ayyuka. 7 Sai ya ce, “Masu
albarka ne wadanda aka yafe laifofinsu, kuma
wadanda zunubansu a rufe suke. 8 Mai albarka
ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya lisafta
zunubin sa ba.” 9 To albarkar da aka fadi ko
a bisansu wadanda aka yi wa kaciya ne kadai,
ko kuwa a bisan su ma marasa kaciya? Domin
mun yi furcin, “Bangaskiyar Ibrahim an lisafta ta
adalci ce agare shi.” 10 Yaya aka lisafta ta? Bayan
Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin kaciya?
Ba a cikin kaciya ba, amma a rashin kaciya.
11 Ibrahim ya amshi alamar kaciya. Wannan
shi ne hatimin adalcin bangaskiyar da ya ke
da ita tun cikin rashin kaciyarsa. Albarkacin
wannan alama ce, ta sa shi ya zama uban dukkan
wadanda suka badagaskiya, ko da shike ba su da
kaciya. Wato ma'ana, adalci za a lisafta masu.
12 Wannan kuma yana da ma'anar cewa Ibrahim
ya zama uban kaciya ga wadanda suka fito ba
domin masu kaciya kadai ba, amma kuma domin
wadanda ke biyo matakin ubanmu Ibrahim.
Kuma wannan itace bangaskiyar da ya ke da ita
a rashin kaciya. 13 Domin ba ta wurin shari'a

aka bada alkawarin nan da aka yi wa Ibrahim
da zuriyarsa ba, wannan alkawarin da ya ce
zasu gaji duniya. Maimako, a ta wurin adalcin
bangaskiya ne. 14 Domin idan su da ke na shari'a
magada ne, bangaskiya bata da komai, kuma
alkawarin an wofintar da shi kenan. 15 Domin
shari'a ta kan jawo fushi, amma ta wurin rashin
shari'a, babu karya umarni. 16 Saboda wannan
dalili haka ta faru ta wurin bangaskiya, domin ya
zama bisa ga alheri. Kamar haka, alkawarin ya
tabbata ga dukkan zuriya. Kuma wannan zuriya
ba zata kunshi wadanda suke da sanin shari'a ba
kadai, har ma da wadanda ke daga bangaskiyar
Ibrahim. Saboda shi ne uban dukkan kowa,
17 kamar yadda aka rubuta, “Na maishe ka uba
ga kasashe masu yawa.” Ibrahim na gaban
aminin sa, wato, Allah, mai bada rai ga mattatu
kuma ya kan kira abubuwan da basu da rai su
kuma kasance. 18 Duk da halin da ke a bayyane,
Ibrahim ya gaskata ga Allah kai tsaye game da
abubuwan da ke nan gaba. Sai ya zama uba ga
kasashe masu yawa, kamar yadda aka ambata,
“... Haka zuriyarka zata kasance.” 19 Ba ya
karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda da
cewa jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun sa na
misalin dari). Ya kuma yarda da cewa mahai-
far Saratu bata iya bada 'ya'ya ba. 20 Amma
domin alkawarin Allah, Ibrahim bai ji nauyin
rashin bangaskiya ba. Maimakon haka, ya sami
karfafawa a bangaskiyarsa sai ya daukaka Allah.
21 Ya na da cikakkiyar gamsuwa cewa idan Allah
ya yi alkawari, shi mai iya kammalawa ne.
22 Haka nan ne kuma aka lisafta masa wannan a

matsayin adalci. 23 To ba'a rubuta kawai damin
amfaninsa kadai ba, da aka lisafta dominsa. 24 A
rubuce yake domin mu, domin wadanda za'a
lisafta su, mu da muka bada gaskiya gare shi
wanda ya tada Yesu Ubangijinmu daga matattu.
25 Wannan shi ne wanda aka bashe shi domin
zunubanmu kuma an tada shi saboda fasar mu.

5

1 Tun da shike mun sami barata, sabili da
bangaskiya, mun sami salama tare da Allah ta
wurin Yesu Almasihu. 2 . Ta wurin sa kuma
mun sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa
albarkacin bangaskiyarmu. Muna murna da
gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da
zai faru, gabagadin da zamu dandana nan gaba
cikin daukakar Allah. 3 Ba kuwa haka kadai
ba, amma muna murna da shan wahalolinmu.
Mun san cewa shan wuya na haifar da 4 Jimiri,
Jimiri kuma na kawo amincewa, amincewa na
kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba.
5 Wannan gabagadi wato begen da muke da
shi baya kunyatarwa, domin kuwa an kwarara
mana kaunar Allah a cikin zuciyarmu ta wurin
Ruhu Mai Tsarki, da aka ba mu. 6 Domin
kuwa ko yayin da muke raunana, Almasihu ya
mutu a lokacin da ke dai dai domin marasa
ibada. 7 To ai kuwa yana da wuya kwarai wani
mutum ya yarda ya mutu don mutumin kirki
ma. Watakila, wani na iyayin kasada ya yarda
ya mutu don nagarin mutum. 8 Amma Allah
ya tabbatar mana da kaunarsa a gare mu, don
kuwa tun muna masu zunubi, Almasihu ya mutu
domin mu. 9 Balle ma yanzu, da muka barata

ta wurin jininsa, za mu sami tsira daga fushin
Allah. 10 Domin kuwa, in tun muna makiya,
aka sulhunta mu da Allah ta wurin mutuwar
Dansa, balle ma, yanzu da muka sami sulhu,
zamu sami tsira ta wurin ransa. 11 Bama haka
kadai ba, amma muna murna a cikin Allah ta
wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta
wurinsa ne muka sami wannan sulhu. 12 Saboda
haka, kamar yadda ta wurin mutum daya zunubi
ya shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo
ta dalilin zunubi. 13 Domin kuwa tun kafin a
bada shari'a, zunubi na nan a duniya, amma ba'
a lissafin zunubi in da ba shari'a. 14 Duk da haka,
mutuwa ta mallake tun daga Adamu har Musa,
har ma wadanda basu yi zunubin keta umarni
irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai
zuwan nan a gaba. 15 Amma kyautar ba kamar
keta umarnin take ba. Domin in sabo da laifin
mutum dayan nan ne, da yawa suke mutuwa,
haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin mutum
dayan nan, Yesu Almasihu, sai baiwar ta wadata
zuwa ga masu yawa. 16 Domin kyautar ba kamar
sakamakon wannan da yayi zunubin bace. Ta
haka din nan ne, hukuncin nan mai tsanani
ya zo sabo da zunubin mutum dayan. Har
yanzu dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne
bayan laifuffuka masu yawa. 17 Domin, idan
sabo da laifin mutum dayan nan ne, mutuwa
ta mallake, saboda dayan, haka ma wadanda
suka karbi alheri mai yawa da kuma baiwar
adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. 18 Don haka,
kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya
zo kan dukka, haka ma aikin adalci na dayan
zai kawo barata da rai ga mutane masu yawa.

19 Kuma kamar yadda rashin biyayyar dayan ta
sa mutane masu yawan gaske su zama masu
zunubi, haka ma ta biyayyar dayan mutane da
yawan gaske za su sami adalci. 20 Amma shari'a
ta zo, inda ta sa zunubi ya habaka. Amma inda
zunubi ya habaka, alheri ma ya habaka ribin
ribi. 21 Wannan ya faru ne, don kamar yadda
zunubi yai mallaka zuwa mutuwa, haka kuma
alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har
abada ta wurin Yesu Almasihu Ubangijin mu.

6

1 Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da
yin zunubi domin Alheri ya yawaita? 2 Ba zai
taba faruwa ba. 'Yaya za'ace mu da muka mutu
cikin zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? 3 Ba
ku san cewa duk wadanda aka yi masu baftisma
cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma har ya
zuwa mutuwarsa ne ba? 4 An kuwa binne mu
tare da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa.
Haka kuma ya kasance ne domin kamar yadda
Almasihu ya tashi daga matattu cikin daukakar
Uba. Sakamakon haka muma zamu yi tafiya
cikin sabuwar rayuwa. 5 Domin kuwa idan
muna tare dashi cikin kamannin mutuwarsa
zamu kuwa zauna tare dashi har ga kamannin
tashinsa. 6 Mun kuma san cewa, an giciye
wannan tsohon mutunmin nan namu tare dashi,
domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya
kasance ne domin kada mu ci gaba da bautar
zunubi. 7 Duk kuma wanda ya mutu an ambace
shi a matayin adali akan zunubi. 8 Amma idan
muka mutu tare da Almasihu, mun bada gaskiya

zamu yi rayuwa tare dashi. 9 Muna da sanen
cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka
kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata
da iko a kansa. 10 Game da mutuwar da yayi
ga zunubi yayi sau daya kuma domin dukka.
Rayuwar da yake yi kuma yana yi wa Allah ne.
11 Don haka ku ma sai ku dauki kanku a matsayin
matattu ga zunubi amma rayayyu ga Allah cikin
Almasihu Yesu. 12 Sabili da haka kada ku bar
zunubi yayi mulki a cikin jikinku, har ku yi
biyayya ga sha'awarsa. 13 Kada ku mika gabobin
jikinku ga zunubi a matsayin kayan aikin rashin
adalci. Amma ku mika kanku ga Allah rayayyu
daga mutuwa. Ku kuma mika gabobin jikinku ga
Allah a matsayin kayan aiki na adalci. 14 kada ku
ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin ba
karkashin doka kuke ba, amma karkashin alheri
kuke. 15 To sai me? Sai mu yi zunubi wai don ba
a karkashin doka muke ba amma alheri. ba zai
taba faruwa ba. 16 Ba ku san cewa duk ga wanda
kuka mika kanku a matsayin bayi, a gareshi ku
bayi ne ba? Wannan fa gaskiya ne, ko dai ku
bayi ne ga zunubi wanda kaiwa ga mutuwa ko
kuma bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci.
17 Amma godiya ta tabbata ga Allah! domin
da ku bayin zunubi ne, amma kun yi biyayya
daga zuciyarku irin salon koyarwar da aka baku.
18 An 'yantar daku daga bautar zunubi, an kuma
maishe ku bayin adalci. 19 Ina magana da ku
kamar mutum, domin kasawarku ta nama da
jini. Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku
ga kazamta da miyagun ayyuka, haka ma yanzu
ku mika gabobin jikinku a matsayin bayi na

adalci. [20] Domin a lokacin da kuke bayin zunubi,
ku yantattu ne ga adalci. [21] A wannan lokacin
wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu
kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon
wadannan ayyuka shine mutuwa. [22] Amma
yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka
mai da ku bayin Allah, amfaninsa ku kuwa shine
tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai na
har abada. [23] Don kuwa sakamakon zunubi
mutuwa ne. Amma kyautar Allah itace rai
madauwami cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.

7

[1] 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana
da wadanda suka san shari'a), cewar shari'a na
mulkin mutum muddin ransa? [2] Domin ta wurin
shari'a matar aure a daure take muddin mijinta
nada rai, amma idan mijinta ya mutu, ta kubuta
daga shari'ar aure. [3] To don haka idan, mijinta
na da rai, sai ta tafi ta zauna da wani mutumin,
za'a kirata mazinaciya. Amma idan mijin ya
mutu, "yantarciya ce daga shari'a, domin kada
ta kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum.
[4] Domin wannan, 'yan'uwana, ku ma an sa kun
mutu ga shari'a ta wurin jikin Almasihu, saboda
a hada ku aure da wani, wato, ga wanda aka
tashe shi daga matattu, domin mu haifawa Allah
'ya'ya. [5] Domin sa'adda muke cikin jiki, ana
motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan
mu ta wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa
mutuwa. [6] Amma yanzu an kubutar damu daga
shari'a, mun mutu daga abin da ya daure mu,
domin mu yi bauta cikin sabuntuwar Ruhu, ba

cikin tsohon rubutun shari'a ba. 7 To me zamu
ce kenan? ita shari'ar kanta zunubi ce? ba zai
taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin
shari'a ba, ba zan taba sanin zunubi ba, in ba ta
wurin shari'a ba. Ba zan taba kyashin abin wani
ba, har sai da shari'a tace, “Kada kayi kyashi.”
8 Amma zunubi, sai ya dauki zarafi ta wurin
dokar, ya jawo dukkan sha'awa dake cikina.
Domin in da babu shari'a, zunubi matacce ne.
9 Ada na rayu sau daya ba tare da shari'a ba,
amma da dokar ta zo, sai zunubi ya farfado, ni
kuma na mutu. 10 Dokar wadda ta kamata ta
kawo rai, sai na same ta matacciya. 11 Domin
zunubin, ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya rude
ni, kuma ta wurin dokar ya kashe ni. 12 Domin
haka, shari'ar na da tsarki, dokar na da tsarki,
adalci da kuma kyau. 13 To abu mai kyau ya
zamar mani mutuwa kenan? ba zai taba zama
haka ba. Amma zunubi, domin ya nuna shi
zunubi ne ta wurin abin da ke mai kyau, sai
ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya kasance
haka ne domin ta wurin dokar, zunubi ya zama
cikakken zunubi. 14 Domin mun san shari'a mai
Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki. An sai da
ni karkashin bautar zunubi. 15 Domin ni ma
ban fahimci abin da nake aikatawa ba. Domin
abin da nake so in aikata, ba shi nake aikatawa
ba, kuma abin da bana so, shi nake aikatawa.
16 Amma idan na aikata abin da bana so, na
amince da shari'a kenan, cewar shari'a nada
kyau. 17 Amma yanzu ba ni ke aikata abin ba,
amma zunubi da ke zaune a cikina. 18 Domin na
san a cikina, wato cikin jikina, babu wani abu
mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai kyau

na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa. 19 Domin
abu mai kyau da na ke so in aikata bana iyawa,
amma muguntar da ba na so ita na ke aikatawa.
20 To idan na yi abin da ba ni so in aikata, wato
kenan ba ni bane ke aikatawa, amma zunubin
da ke zaune a cikina. 21 Don haka, sai na
iske, akwai ka'ida a cikina dake son aikata abu
mai kyau, amma kuma ainihin mugunta na tare
dani. 22 Domin a cikina ina murna da shari'ar
Allah. 23 Amma ina ganin wasu ka'idoji daban a
gabobin jikina, su na yaki da wannan sabuwar
ka'idar da ke cikin tunanina, suna kuma sanya
ni bauta ta wurin ka'idar zunubi wadda ke cikin
gabobin jikina. 24 Ni wahalallen mutum ne! wa
zai kubutar dani daga wannan jiki na mutuwa?
25 Amma godiya ga Allah ta wurin Yesu Almasihu
Ubangijinmu! Domin haka ni kaina a wannan
hannu bisa ga tunani na ina bautawa shari'ar
Allah. Duk da haka, ta wani gefen ina bautawa
ka'idar zunubi da ke tare da jikina.

8

1 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga
wadanda ke cikin Almasihu Yesu. 2 Domin
ka'idar ruhun rai a cikin Almasihu Yesu ta
maishe mu 'yanttatu daga ka'idar zunubi da mu-
tuwa. 3 Saboda abin da shari'a bata iya aikatawa
ba domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya
aiko da dansa a kamanin jiki mai zunubi domin
ya zama hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah
wadai da zunubi a cikin jiki. 4 Ya yi haka domin
bukatar shari'a ta sami cika a cikinmu, mu da
muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba, amma ta
gwargwadon ruhaniya. 5 Wadanda ke rayuwa

gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki,
amma su da ke rayuwa a gwargwadon Ruhu
sukan mai da hankali ga al'amuran Ruhu. 6 To
kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma kwallafa
rai ga Ruhu rai ne da salama. 7 Haka yake
domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah,
gama baya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma
ya iya. 8 Wadanda ke a jiki ba su iya faranta
wa Allah zuciya. 9 Duk da haka, ba ku cikin
jiki amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun
Allah na rayuwa cikinku. Amma idan wani
ba shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane.
10 In Almasihu na cikinka, jikin ka fa matacce
ne ga zunubi, amma ruhu na rayuwa bisa ga
adalci. 11 Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga
matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya
tada Almasihu da ga matattu za ya bada rai
ga jikinku masu matuwa ta wurin Ruhunsa, da
ke rayuwa a cikin ku. 12 To, 'yan' uwa, muna
da hakki amma ba bisa jiki ba, da za mu yi
rayuwa bisa ga dabi'ar jiki. 13 Gama idan kun
yi rayuwa gwargwadon jiki, za ku mutu kenan,
amma idan ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan
jiki, za ku rayu. 14 Gama duk wadanda Ruhun
Allah ke bishe su, su 'ya 'yan Allah ne. 15 Gama
ba ku karbi ruhun bauta da ke sa tsoro ba.
Maimakon haka, kun karbi ruhun diyanci, ta
wurinsa muke tadda murya muna kira, “Abba,
Uba!” 16 kansa na bada shaida tare da namu
ruhun cewa mu 'ya'yan Allah ne. 17 Idan mu
'ya'ya ne, ai mu magada ne kenan, magadan
Allah. Kuma mu magada ne tare da Almasihu,
hakika idan mun sha wahala tare da shi za a

kuma daukaka mu tare da shi. [18] Gama na
yi la'akari cewa wahalonin zamanin nan ba su
isa a kwatanta su da daukakar da za'a bayyana
mana ba. [19] Saboda yadda halitta ke marmarin
bayyanuwar 'ya'yan Allah. [20] Gama an kaskantar
da halitta ga banza, ba da nufin ta ba, amma
na shi wanda ya kaskantar da ita. Ta na cikin
tabbacin alkawarin. [21] Cewa halitta kanta za ta
kubuta daga bautar rubewa, kuma za a kawo ta
zuwa ga 'yantarwa na yabon daukakar 'ya'yan
Allah. [22] Gama mun sani dukan halitta na nishi
da zafin nakuda tare har ya zuwa yanzu. [23] Ba
haka kadai ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar
farko na Ruhu—mu kanmu muna nishi acikin
mu, muna jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu
kenan. [24] Gama ta wanan hakikancewa aka cece
mu. Amma dai abin da muke da tabbacin zai
faru ba mu gan shi ba tukuna, domin wanene wa
ke begen tabbatacce abin da yake gani? [25] Amma
idan muna da tabbacin abin da ba mu gani ba
tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. [26] Hakanan,
Ruhu kuma ke taimako a kasawarmu. Gama ba
mu da san yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu
kansa na roko a madadinmu da nishe-nishen da
ba'a iya ambatawa. [27] Shi da ke bidar zuciya
yana sane da tunanin Ruhu, domin yana roko
a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin
Allah. [28] Mun san cewa ga wadanda ke kaunar
Allah, yakan aikata dukan al'amura domin su
zuwa ga alheri, ga duk wadanda aka kira bisa
ga nufinsa. Dukan abubuwa sukan zama alheri.
[29] Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya
kardara su zama da kamanin dansa, domin ya
zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa. [30] Su

da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira,
su ya kubutar. Su da ya kubutar, sune kuma
ya daukaka. 31 Me zamu ce game da wadannan
al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba
da mu? 32 Shi da baya hana dansa ba, amma
ya bada shi a madadinmu dukka, me zai hana
shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da
shi? 33 Wa zaya kawo wata tuhuma ga zababbu
na Allah? Allah ne ke "yantarwa. 34 Wanene
ke hukumtawa? Almasihu ne da ya mutu sabili
da mu har ma fiye da haka, shi wanda kuma
aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri mai
daukaka, shi ne kuma ya ke roko sabili da mu.
35 Wa za ya raba mu da kaunar Allah? Kunci,
ko bacin rai, ko tsanani, ko yunwa, ko tsiraci, ko
hadari, ko takobi? 36 Kamar yadda aka rubuta,
"Saboda kai ake kisanmu dukkan yini. An mai da
mu kamar tumaki yanka." 37 A dukan al'amuran
nan mun fi karfi a ce da mu masu nasara ta
wurin shi da ke kaunar mu. 38 Gama na tabata
cewa ko mutuwa, ko rai, ko mala'iku, ko mulkoki,
ko al'amuran yanzu, ko al'amura masu zuwa, ko
iko, 39 ko tsawo, ko zurfi, kai ko wace irin halitta,
ba su isa su raba mu da kaunar Allah, da ke a
cikin Almasihu Yesu Ubangijin mu ba.

9

1 Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin
Almasihu. Ba karya nake yi ba. Lamirina, na
shaida a cikin Ruhu Mai Tsarki. 2 cewa ina da
matukar bakin-ciki da takaici marar karewa a
zuciyata. 3 Dama ace, a la'anta ni, in rabu da
Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina da
suke zuriyata bisa ga jiki. 4 Sune Isra'ilawa, sun

sami karbuwa, da daukaka, da baiwar shari'a,
da yi wa Allah sujada, da alkawarai. 5 Dukkan
ubanni nasu ne daga cikinsu Almasihu ya fito
bisa ga jiki- wanda shi ke Allah bisa kowa.
Yabo ya tabbata a gare shi har abada. Amin.
6 Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba ne, ba
dukkan Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya
ba. 7 Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim
ne 'ya'yansa ba. Amma "ta wurin Ishiyaku ne
za'a kira zuriyarka." 8 Yana nuna mana cewa
ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan Allah ba. Amma
'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka kebe
su. 9 Wanna ce kalmar alkawari, "badi warhaka
zan dawo, Saratu kuwa zata sami da." 10 Amma
ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu ta dauki ciki
daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku. 11 Yaran
nan kafin ma a haife su, balle ma a ce sun yi
wani abu mai kyau ko laifi, saboda zaben da
Allah yayi, bai danganta da abin da suka yi ba, ko
don aiki ba, amma don shine mai kira— 12 kamar
yadda Ya ce, mata, “babban zaya yiwa karamin
bauta," haka nassi yace, 13 "Kamar yadda aka
rubuta: “Yakubu na ke kauna, amma Isuwa na
ki shi.” 14 To me zamu ce kenan? Allah ya yi
rashin adalci kenan? Ko kadan. 15 Gama ya
ce wa Musa, "Ina nuna jinkai ga wanda zan yi
wa jinkai, zan ji tausayi ga wanda zan tausaya
masa." 16 Saboda haka, ba don wanda ke da
aniya ba ne, ko kuwa wanda yake kokari ba,
amma saboda Allah mai nuna jinkai. 17 Gama
nassi ya ce da Fir'auna, " Saboda wannan dalilin
ne, na tada kai, don in nuna ikona mai karfi a
kanka, don sunana ya yadu ga dukkan duniya."

18 Ta haka Allah ya nuna jinkansa ga wanda ya
so, ya taurarar da zuciyar wanda ya ga dama.
19 Za kuce mani, to don me, ''Yake kama mu
da llaifi? Wa ya taba yin jayayya da nufinsa?''
20 In ma mun duba, kai mutum wanene kai da
zaka ja da Allah? Ko abin da aka gina zai ce wa
magininsa, ''Don me yasa ka ginani haka?'' 21 Ko
maginin ba shi da iko akan yimbu daya da zai
gina tukunya mai daraja, wata kuma tukunyar
don kowanne irin aiki? 22 In ace Allah, dake
niyyar nuna fushinsa da ikonsa, ya sanu, sai ya
jure da matukar hakuri mai yawa da tukwanen
fushi da ya shirya don hallakarwar fa? 23 To ko
ma ya yi haka don ya nuna yalwar daukakarsa
da take dauke da alheri, wanda ya shirya don
daukakarsa tun farko? 24 Zai yiwu ma ya yi haka
ne domin mu, mu da ya kira, ba ma daga cikin
Yahudawa kadai ba, amma har ma daga cikin
al'ummai? 25 Kamar yadda ya ce a cikin littafin
Yusha'u: ''zan kira wadanda ba mutanena ba
mutanena, da kuma kaunatattunta wadanda ba
kaunatattu ba. 26 Zai zama kuma a inda aka
ce da su, “ku ba mutanena bane, za a kisa su
'ya'yan Allah mai rai.”' 27 Ishaya ya yi kira game
da Isra'ila, ''in a ce yawan 'ya'yan Isra'ila zasu
zama kamar yashi a bakin teku, ragowarsu ne
kawai za su sami ceto. 28 Ubangiji zai tabbatar
da cikar kalmarsa a duniya, ba kuwa da dadewa
ba. 29 Yadda Ishaya ya rubuta ada, ''In da ba
Ubangiji mai runduna bai bar mana zuriya ba,
da zamu zama kamar Saduma, da kuma an
maida mu kamar Gomarata. 30 To me za mu
ce kenan? Ko al'ummai, da ba sa neman adalci,

sun samu adalci ta wurin bangaskiya. 31 Amma
Isra'ila, wadanda suka nemi adalcinsu ta wurin
shari'a, ba su kai ga gaci ba. 32 To don me?
don ba su neme shi da bangaskiya ba, amma
ta ayyuka. Sun yi tuntube a kan dutse da zai
sa laifi. 33 Kamar yadda aka rubuta, “Ga, shi na
ajiye dutse a kan Sihiyona dutsen tuntube mai sa
laifi. Ga wanda ya bada gaskiya gare shi ba zai
ji kunya ba.”

10

1 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan
addu'oi na ga Allah dominsu shine don su sami
ceton. 2 Domin na shaida game da su cewa suna
da kwazo game da Allah, amma ba a kan sani
ba. 3 Don, ba su da sani akan adalcin Allah, suna
kokarin tabbatar da adalcin kansu. Ba su bada
kan su ga adalcin Allah ba. 4 Gama Almasihu
shi ne cikar doka zuwa ga adalci ga dukkan
wadanda suka gaskata. 5 Musa kam ya rubuta
game da adalci da zai samu ta shari'a: "mutumin
da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu ta wurin
wannan adalcin." 6 Amma adalcin da ya zo ta
wurin bangaskiya yace, "Kada ku ce a zuciyarku,
wa zai hau zuwa sama?"(don ya sauko da Al-
masihu kasa). 7 Kada ku ce, "Wa zai gangara
zuwa kasa?" (Wato wa zai fito da Almasihu
daga cikin matattu). 8 Amma me yake cewa?
“ kalmar tana kusa da kai a cikin bakinka da
kuma cikin zuciyarka.” Wato kalmar bangaskiya,
wadda muke shaidawa. 9 Don idan da bakinka,
ka shaida Yesu Ubangiji ne, kuma ka gaskata a
zuciyarka cewa Allah ya tashe shi daga matattu,

za ka sami ceto. 10 Don da zuciya ne mutum
yake gaskatawa zuwa ga adalci, da kuma baki ne
yake shaida zuwa ga ceto. 11 Don nassi na cewa,
''Duk wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya
ba,'' 12 Gama ba bambanci tsakanin Bayahude
da Ba'al'ume. Gama dukkansu Ubangijinsu daya
ne, Shi mayalwaci ne ga dukkan wanda ya kira
shi. 13 Duk wanda ya kira sunan Ubangiji zai
sami ceto. 14 To ta yaya zasu kira ga wanda
basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga
wanda ba su taba jin labarinsa ba? 15 Kuma ta
yaya zasu ji in ba ayi masu wa'azi ba? Kuma
ta yaya zasu yi wa'azin in ba an aike su ba? -
Kamar yadda yake a rubuce, "Ina misalin kyau
na kafafun wadanda ke shaida labarin farin ciki
na abubuwa masu kyau!" 16 Amma ba dukkansu
ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya ya ce,
''Ubangiji, wa ya gaskata da sakon? 17 Saboda
haka bangaskiya na zuwa ta wurin ji, jin kuwa
daga maganar Almasihu. 18 Amma na ce, "ko
basu ji ba ne? I, tabbas'' muryarsu ta kai dukkan
duniya, kuma kalmominsu sun kai har karshen
duniya.'' 19 yau, na ce, ''Ko Isra'ila basu sani ba
ne?'' Da farko Musa ya ce, "Zan sa kuyi fushi da
kishi da abin da ba al'umma ba. Abin da nake
nufi nan shine al'ummar da basu da fahinta, zan
more su, in tayar maku da hankali.'' 20 Amma
Ishaya da karfin hali ya ce, ''Ga wadanda basu
neme ni ba suka same ni. Na bayyana ga
wadanda basu nemi ni ba. 21 ''Amma ga Isra'ila
kam ya ce, '' na mika hannu na ga masu rashin
biyayya dukkan tsawon rana, domin su mutane
ne masu taurin kai.''

11

1 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai
taba yiwuwa ba. Domin ni ma ba-Isra'ile ne, na
zuriyar Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. 2 Allah
bai ki mutanen sa da ya ke da rigyasaninsu ba.
Ko kun san abin da nassi ya ce game da Iliya,
yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah? 3 Ya ce,
"Ubangiji, sun kashe annabawanka, sun rushe
alfarwanka kuma, Ni kadai ne na rage, ga shi
suna neman su kashe ni." 4 Amma wacce amsa
ce Allah ya ba shi? Ya ce, "Ina da mutane dubu
bakwai da na kebe don kaina, da ba su taba
rusuna wa Ba'al ba." 5 Ban da haka ma, ban
da haka ma a wannan lokacin akwai sauran
zabe na alheri. 6 Amma tun da ta wurin alheri
ne, ba ga ayyuka ba. In ba haka ba, alheri
ba zai zama alheri ba kenan. 7 Sai kuma me?
Abin da Isra'ila ke nema, ba su samu ba, amma
zababbun sun same shi, saura kuma sun taurare.
8 Kamar yadda yake a rubuce, "Allah ya ba su
ruhun rashin fahimta, ga idanu amma ba za
su gani ba, ga kunnuwa amma ba za su ji ba,
har zuwa wannan rana." 9 Dauda kuma ya
ce, "bari teburinsu ya zama taru, da tarko, ya
zama dutsen tuntube da abin ramako a gare
su. 10 Bari idanunsu ya duhunta domin kada su
gani; bayansu kuma a duke kullum." 11 Na ce,
"sun yi tuntube domin su fadi ne?" Kada abu
kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa
baya da suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai,
domin ya sa su kishi. 12 Idan yanzu juyawa
baya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin
su kuma arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin

girmansa zai kasance in sun zo ga kammala?
13 Yanzu ina magana da ku ku da ke Al'ummai.
Tunda yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma
fahariya cikin hidimata. 14 Yana yiwuwa in sa
''yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su.
15 Idan kinsu ya kawo sulhuntawa ga duniya,
Karbarsu kuma zata zama yaya? Zata zama rai
ne daga mutuwa. 16 'ya'yan farko sunan haka ma
kakkabensu yake, Idan saiwar itace na nan, haka
ma rassan za su zama. 17 Amma idan an karye
wasu daga cikin rassan, idan ku rassan zaitun
na ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu, kuma
idan kuna da gado tare da su, acikin saiwar
itacen zaitun din. 18 Kada ku yi fahariya a kan
rassan. Amma idan kuka yi fahariya to ba ku
bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke
karfafa ku. 19 Kana iya cewa, ''An karye rassan
domin a same ni a ciki.'' 20 Wannan gaskiya
ne! Saboda rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka
karye su daga rassan, amma ku tsaya da karfi
acikin bangaskiyarku. Kada ku dauki kanku
fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro.
21 Domin idan Allah bai bar ainihin rassan ba, to
ba zai bar ku ba. 22 Ku duba yadda irin ayyuka
masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma,
tsanannin kan zoa kan Yahudawa wadanda suka
fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo maku, idan
kun cigaba cikin alherinsa baza a sare ku ba.
Amma in kun ki za a sare ku. 23 Hakanan, idan
ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu ba, za
a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya
sake maida su. 24 Idan an yanke ka daga itacen
zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an hada ka cikin

itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan
Yahudawa wadanda sune ainihin rassan, da za'a
maido cikin zaitun da ke na ainihi? 25 Yan'uwa,
ba na so ku kasance cikin duhu a game da
wannan asirin, domin kada ku zama da hikima
cikin tunaninku. Wannan asirin shine cewa
wannan taurarewa ta faru a Isra'ila, har sai da
Al'ummai suka shigo ciki. 26 Ta haka dukan
Isra'ila za su tsira, kamar yadda yake a rubuce:
"Daga cikin Sihiyona mai Kubutarwa zai fito; Zai
kawar da kazanta daga cikin Yakubu. 27 Wannan
zai zama alkawarina da su, sa'adda na kawar
da zunubansu." 28 A wani bangaren kuma
game da bishara, su makiya ne amamadinku,
ta wani fannin kuma bisa ga zabin Allah su
kaunattatu ne saboda ubanni. 29 Domin baye-
baye da kiran Allah basa canzawa. 30 Domin
ku ma da ba ku yin biyayya ga Allah, amma
yanzu kun sami jinkai saboda rashin biyayyarsu.
31 Ta wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan
sun zama marasa biyayya. Sakamakon haka
shine ta wurin jinkan da aka nuna maku, suma
su samu jikai yanzu. 32 Domin Allah ya rufe
kowa ga rashin biyayya, domin ya nuna jinkai
ga kowa. 33 Ina misalin zurfin wadata da kuma
hikima da sani na Allah! Hukunce-hukuncensa
sun fi gaban a bincika, hanyoyinsa kuma sun fi
gaban ganewa! 34 Don wanene ya san tunanin
Ubangiji? Wanene kuma ya zama mai bashi
shawara? 35 Ko kuma, wanene ya fara ba Allah
wani abu, domin a biya shi?" 36 Daga wurinsa ne,
ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne kuma dukan
abu suka fito. A gare shi daukaka ta tabbata har

abada. Amin.

12

1 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan
nan na Allah, da ku mika jikunanku hadaya
mai rai, mai tsarki kuma abar karba ga Allah.
wannan itace hidimarku ta zahiri. 2 Kada ku
kamantu da wannan duniya, amma ku sami
canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi haka
don ku san abin da ke nagari, karbabbe, kuma
cikakken nufin Allah. 3 Don ina cewa, saboda
alherin da aka bani, ka da waninku ya daukaka
kansa fiye da inda Allah ya ajiye shi; a maimakon
haka ku kasance da hikima, gwargwadon yadda
Allah yaba kowa bangaskiya. 4 Domin muna
da gababuwa da yawa a jiki daya, amma ba
dukansu ne ke yin aiki iri daya ba. 5 haka
yake a garemu, kamar yadda muke da yawa
haka cikin jikin Almasihu, dukkanmu gabobin
juna ne. 6 Muna da baye-baye dabam-dabam
bisa ga alherin da aka bayar a gare mu. Idan
baiwar wani anabci ne, yayi shi bisa ga iyakar
bangaskiyarsa. 7 In wani yana da baiwar hidima,
sai yayi hidimarsa. Idan baiwar wani koyarwa
ce, yayi koyarwa. 8 Idan baiwar wani karfafawa
ce, yayi ta karfafawa; Idan baiwar wani bayarwa
ce, yayi ta da hannu sake; Idan baiwar wani
shugabanci ne, yayi shi da kula; Idan baiwar
wani nuna jinkai ne, yayi shi da sakakkiyar
zuciya. 9 Ku nuna kauna ba tare da riya ba.
Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata abin da
ke nagari. 10 Akan kaunar 'yan'uwa kuma, ku
kaunaci juna yadda ya kamata; akan ban girma

kuma, ku ba juna girma. 11 Akan himma kuma,
kada ku yi sanyi; akan ruhu kuma, ku sa kwazo;
Game da Ubangiji kuma, ku yi masa hidima.
12 Akan gabagadi kuma, ku yi shi da farin ciki;
akan tashin hankali kuma, ku cika da hakuri;
akan adu'a kuma, ku nace. 13 Ku zama masu
biyan bukatar tsarkaka, ku zama masu karbar
baki a gidajenku. 14 Ku albarkaci masu tsananta
maku, kada ku la'anta kowa. 15 Ku yi farinciki
tare da masu farinciki; Ku yi hawaye tare da
masu hawaye. 16 Tunanin ku ya zama daya.
Kada tunaninku ya zama na fahariya, amma ku
yi abokantaka da matalauta. Kada wani a cikin
ku ya kasance da tunanin yafi kowa. 17 Kada
ku rama mugunta da mugunta. Ku yi ayukan
nagarta a gaban kowa. 18 Ku yi duk abin da za ku
iya yi domin ku yi zaman salama tare da kowa.
19 'Yan'uwa, kada ku yi ramako, ku bar Allah ya
rama maku. A rubuce yake, " 'Ramako nawa ne;
zan saka wa kowa,' in ji Ubangiji." 20 "Amma
idan makiyin ka na jin yunwa, ba shi abinci ya
ci. Idan yana jin kishin ruwa, ba shi ruwan sha.
Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za ku saka
akan duk makiyi." 21 Kada mugunta ta rinjaye
ku, amma ku rinjayi mugunta ta wurin yin aikin
nagarta.

13

1 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda
babu wata hukuma sai dai in tazo daga Allah;
mahukunta da suke nan kuwa daga Allah ne.
2 Saboda da haka duk wanda ya ja hukuma ya
ja da dokar Allah; kuma dukan wadanda suka

ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don kuwa
mahukunta ba abin tsoro ne ga masu nagarta
ba, amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku
zama marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari,
zaku sami yabo daga yin hakan. 4 Saboda shi
bawan Allah ne a gare ku don nagarta. Amma
in kun yi abu mara kyau, kuyi tsoro, saboda ba
ya dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don
shi bawan Allah ne mai saka wa mugu da fushi.
5 Saboda haka dole kuyi biyayya, ba don fushi
ba, amma saboda lamiri. 6 Saboda wannan
ne kuke biyan haraji. Don masu mulki bayin
Allah ne, wadanda suke yin haka kullum. 7 Ku
bawa kowa hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin
fito ga mai fito; tsoro ga wanda ya cancanci
tsoro; girma ga wanda cancanci girmamawa.
8 Kada ku rike bashin kowa, sai dai ku kaunaci
juna. Domin duk wanda ya kaunaci dan'uwansa
ya cika doka. 9 To, "Kada kuyi zina, kada
kuyi kisa, kada kuyi sata, kada kuyi kyashi,
idan har akwai wata doka kuma, an takaita
ta a wannan jimlar: "Ka kaunaci dan'uwanka
kamar kanka." 10 Kauna bata cutar da makwabci.
Domin haka, kauna tace cikar shari'a. 11 Saboda
wannan, kun san lokaci yayi, ku farka daga
barci. Domin cetonmu yana kusa fiye da yadda
muke tsammani. 12 Dare yayi nisa, gari ya kusan
wayewa. Don haka, sai mu rabu da ayyukan
duhu, mu yafa makaman haske. 13 Sai muyi
tafiya yadda ya kamata, kamar da rana, ba a
cikin shashanci ko buguwa ba. Kada kuma
muyi tafiya cikin fasikanci da muguwar sha'awa,
ba kuma cikin husuma ko kishi ba. 14 Amma

ku yafa Ubangiji Yesu Almasihu, kada kuwa ku
tanadi halin mutumtaka, don biye wa muguwar
sha'awarsa.

14

1 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar
bangaskiya, ba tare da sukar ra'ayinsa ba. 2 Wani
yana da bangaskiyar yaci komai, wani wanda
yake da rauni yakanci ganye ne kawai. 3 Kada
wanda yake cin komai ya raina wanda baya
cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin
kowanne abu ya shara'anta sauran da suke cin
komai. Saboda Allah ya karbe shi. 4 Kai wanene,
kai wanene da kake ganin laifin bawan wani?
Tsayawarsa ko faduwarsa ai hakin maigidansa
ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da shi.
5 Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran.
Wani kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa
ya zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa. 6 Shi
wanda ya kula da wata rana, ya kula da ita
don Ubangiji. Kuma wanda yaci, yaci ne domin
Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi
wanda bai ci ba, yaki ci ne domin Ubangiji.
Shima yana yi wa Allah godiya. 7 Domin babu
wanda yake rayuwa don kansa a cikinmu, kuma
babu mai mutuwa don kansa. 8 Domin in
muna raye, muna raye don Ubangiji. Kuma in
mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. Ashe,
ko muna raye, ko a mace mu na Ubangiji ne.
9 Domin wannan dalilin Almasihu ya mutu ya
kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga matattu
da rayayyu. 10 Amma ku don me kuke shara'anta
yan'uwanku? kai kuma don me kake raina

dan'uwanka? Dukan mu zamu tsaya gaban
kursiyin shari'ar Allah. [11] Domin a rubuce yake,
“ Na rantse, “inji Ubangiji”, kowacce gwiwa zata
rusuna mani, kowanne harshe kuwa zai yabi
Allah.” [12] Domin kowannenmu zai fadi abin da
shi yayi da bakinsa a gaban Allah. [13] Saboda
da haka kada muyi wa juna shari'a, amma
maimakon haka ku dauki wannan kudduri, don
kada kowa ya zama sanadin tuntunbe ko faduwa
ga dan'uwansa. [14] Na sani na kuma tabbata
tsakani na da Ubangiji Yesu, ba abin da yake
mara tsarki ga asalinsa. Sai dai ga wanda ya
dauke shi marar tsarki ne yake zama marar
tsarki. [15] Idan har abincinka na cutar da
dan'uwanka, ba ka tafiya cikin kauna. Kada
ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da
abincinka. [16] Saboda haka, kada abubuwan
da aka dauka kyawawa su zama abin zargi ga
wadansu. [17] Saboda mulkin Allah ba maganar ci
da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama,
da farin ciki a cikin Ruhu Mai Tsarki. [18] Domin
wanda yake bautar Almasihu a wannan hanya,
karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da
shi. [19] Don haka, mu nemi abubuwa na salama
da abubuwan da zasu gina juna. [20] Kada ku
lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da
tsarki, amma kaiton mutumin da yake cin abin
da zai sa shi ya fadi. [21] Bashi da kyau a ci nama
ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo
faduwar dan'uwanka. [22] Wannan bangaskiyar
da kuke da ita, ku adana ta tsakaninku da Allah.
Mai albarka ne wanda zuciyarsa bata da laifi
akan abin da hankalinsa ya ga daidai ne. [23] Duk

wanda yayi shakka amma kuma yaci, ya sani yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya bane. Duk abin da ba na bangaskya bane zunubi ne.

15

1 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu
dau nauyi raunana, kuma bai dace mu nuna
son kai ba. 2 Bari kowannenmu ya faranta wa
makwabcinsa rai, domin wannan yana da kyau,
don a gina shi. 3 Domin Almasihu bai faranta wa
kansa rai ba. Kamar yadda aka rubuta, “zagin da
wadansu suka yi masa ya sauka a kaina.” 4 Don
abin da aka rubuta a baya an rubuta ne domin
a gargade mu, domin ta hakuri da karfafawar
litattafai mu sami karfi. 5 Yanzu Allah mai hakuri
da karfafawa ya baku zuciya daya ta zaman tare
da juna bisa ga halin Yesu Almasihu. 6 Domin
ya yi haka ne da zuciya daya domin ku yi yabo
da bakinku daya. 7 Domin ku karbi juna, kamar
yadda Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka
Allah. 8 Saboda na ce an mai da Almasihu
bawan kaciya a madadin gaskiyar Allah. Ya
yi wannan ne don a tabbatar da alkawarai da
aka ba kakanin kakaninmu. 9 Domin Al'umai su
daukaka Allah saboda jinkansa, kamar yadda ya
ke a arubuce, “Domin ta haka zan yabe ka cikin
Al'umai in yi wakar yabon sunanka.” 10 Kuma
an ce. “Ku yi faranciki, ku Al'ummai tare da
mutanensa.” 11 Kuma.” Ku yabi Ubangiji, ku
dukan Al'ummai; bari dukan mutane su yabe
shi.” 12 Kuma, Ishaya ya ce “Za a sami tsatson
Yessi, wanda zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai,

Al'umai za su sami karfin hali a cikinsa.” 13 Yanzu
Allah mai karfafawa ya cika ku da dukkan farin
ciki salama, saboda da bangaskiyarku, domin
ku sami cikkakiyar karafafawa, ta wurin ikon
Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina na amince da
ku, yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da
kanku kuna cike da alheri, cike da dukkan sani.
Na amince cewa za ku sami zarafi ku gargadi
juna. 15 Amma ina rubuta maku da gabagadi kan
wadansu abubuwa, domin in tunasheku, saboda
baiwar da aka bani daga wurin Allah. 16 Cewa
baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu
da aka aika ga Al'ummai, limami na bisharar
Allah. Zan yi wannan saboda baikon Al'ummai
ya zama karbabbe, kuma kebbabe ga Allah ta
wurin Ruhu Mai Tsarki. 17 Don haka ina jin
dadi cikin Yesu Almasihu da abubuwa na Allah.
18 Domin ba ni da abin da zan ce, sai abin
da Yesu ya aikata ta wurina, domin Al'ummai
su yi biyayya ta magana da aiki. 19 Ta wurin
alamu, da al'jibai, da ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga
Urushalima, da kewaye har zuwa Ilirikum, an
kai bisharar Almasihu ko'ina dukka. 20 A cikin
hanyar nan, burina in sanar da bishara, amma
a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don
kada in sa gini akan harshashi wani. 21 Kamar
yadda yake a rubuce.”Wadanda ba a taba fada
wa labarinsa ba, su gane. Wadanda ba su taba
jin labarinsa ba su fahimta.” 22 Saboda an hana
ni zuwa wurin ku a lokatai da dama. 23 Amma
yanzu bani da sauran wani wuri a lardin nan,
kuma cikin shekaru masu yawa ina da marmarin
in zo wurin ku. 24 Duk lokacin da zan tafi
Asbaniya ina begen ganin ku yayin wucewa, don

ku raka ni bayan na ji dadin zama da ku na dan
lokaci. 25 Amma yanzu ina tafiya Urushalima
don in yi wa tsarkaka hidima. 26 Domin abin
farinciki ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su
yi bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya
wadanda suke a Urushalima. 27 Suna jin dadi
domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin
Al'ummai sun yi tarayya da su cikin ayyukan
ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma su
taimake su da abubuwa. 28 Domin lokacin da
na gama basu kudin, zan zo gareku a hanyata
ta zuwa Asbaniya. 29 Na san cewa lokacin da
na zo gareku, zan zo da cikakkun albarku na
Almasihu. 30 Yanzu ina rokonku, yan'uwa, ta
wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu
Mai Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin
yin addu'o, inku ga Allah saboda ni. 31 Kuyi
haka saboda in tsira daga wadanda suke masu
biyayya ga Yahudiya, domin kuma hidimata
saboda Urushalima ta zama karbabbiya. 32 Ku yi
addu'a cewa in zo wurinku da farinciki ta wurin
nufin Allah, cewa tare da ni da ku, mu sami hutu.
33 Allah na salama ya kasance tare da ku duka.
Amin.

16

1 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu,
wanda take hidima a Ikilisiya dake cikin
Kankiriya. 2 Domin ku karbe ta cikin Ubangij.
A hanyar da ta dace ga masu bada gaskiya, ku
tsaya tare da ita cikin kowacce bukata. Domin
ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa,
har da ni ma. 3 Ku gai da Bilkisu da Akila abokan

aiki cikin Yesu Almasihu. 4 Wadanda sabo da ni
suka sadaukar da ransu. Ina godiya garesu, ba
ni kadai ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin
Al 'mmai. 5 Gaida Ikilisiya da ke gidansu. Ku
gai da Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya
fara bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. 6 Ku
gai da Maryamu, wadda ta yi maku aiki tukuru.
7 Ku gai da Andaranikas da Yuniyas, yan'uwana
da abokan kurkukuna. Su sanannu ne cikin
manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin
ni. 8 Ku gai da Amfiliyas kaunatace na cikin
Ubangiji. 9 Ku gai da Urbanas abokin aikinmu
cikin Almasihu, da Istakis kaunataccena. 10 Ku
gai da Abalis amintacce cikin Almasihu. Ku gai
da wadanda su ke gidan Aristobulus. 11 Ku gai
da Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan
Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. 12 Ku gai da
Tarafina daTarafusa, masu aikin Ubangiji. 13 Ku
gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi aikin
Ubangiji da yawa. Ku gai da Rufas zababbe
cikin Ubangiji da mamarsa da ni. 14 Ku gai da
Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas
da Hamisu da kuma yan'uwa da ke tare da
su. 15 Ku gai da Filolugus daYuliya da Niriyas
da yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan
tsarkaka da ke tare su. 16 Ku gaggai da juna da
tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu
na gaishe ku. 17 Yanzu ina rokon ku, yan'wa,
ku yi tunani fa game da masu kawo rabuwa
da tuntube. Sabanin koyarwar da ku ka koya.
Ku yi nesa da su. 18 Domin irin mutanen nan
ba sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai tumbinsu.
Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa

laifi. [19] Domin rayuwar biyayyarku takai ga
kunnen kowa, na yi farin ciki da ku, amma
ina so ku zama da hikima game da abin ya
ke mai kyau, ku zama marasa laifi ga abin
da ke na mugunta. [20] Allah na salama zai sa
ku tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen
ku. Alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu ya
kasance tare da ku. [21] Timoti abokin aikina, yana
gaishe ku, haka Lukiyas da Yason da Susibataras
da kuma yan'uwana. [22] Ni Tartiyas wanda ya
rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin Ubangiji.
[23] Gayus mai masaukina da kuma dukan Ikil-
isiya, suna gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na
gaishe ku, da Kwartus dan'uwanmu. [24] Alherin
Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da
ku dukka. Amin. [25] Yanzu ga wanda ke da Ikon
karfafa ku bisa ga bisharata da wa'azin Yesu
Almasihu, wanda ta gare shi ne aka bayyana
asiran nan da suke boye tun da dadewa, [26] amma
yanzu sanannu ne ta wurin litattafan Annabawa
bisa umarnin Allah madauwami, domin biyay-
yar bangaskiya cikin Al'ummai dukka. [27] Ga
Allah mai hikima kadai, ta wurin Yesu Almasihu
daukaka ta tabbata har abada. Amin.

Litafi Mai-tsarki

The New Testament in the Hausa language of Nigeria

copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Hausa

Translation by: Alakirawa, Bayan, Chrispher Ishaya, Dabere, Dacuhus Timothy Danjuma, Danjay, Danjuma Alfred H, Euang Hediza Naohammed, Franklyn Ukazu Udochukwu, Gideon, Gokop, Habibu, James, Kiash Dachung Butus, Lazarus, Nadaki M. Philip, Nenching, Paul, Rebecca, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

Contributor: Dacuhus Timothy Danjuma, Euang Hediza Naohammed, Kiash Dachung Butus, Nadaki M. Philip, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 19 Jun 2020

31fd93a8-6c61-5e08-ad99-3312611b0f4b